

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Directoraat-generaal Agro

Directie Agrokennis

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGA-AK / 13177658

Uw kenmerk

2013Z19805/2013D40990

Datum 01 november 2013

Betreft Stand van zaken veldonderzoek naar ammoniakemissie en -depositie

Geachte Voorzitter,

Op 16 oktober 2013 heeft de vaste commissie voor Economische Zaken mij gevraagd naar de stand van zaken betreffende de invulling van het veldonderzoek naar ammoniakemissie en -depositie.

Zoals ik in mijn brief van 26 september 2013 (Kamerstuk 2013D37758) heb aangegeven, is het Ministerie van Economische Zaken in overleg met het Mesdag Zuivelfonds en LTO over de invulling van het ammoniakonderzoek. Ik verwacht binnenkort gezamenlijk met het Mesdagfonds opdracht te kunnen geven voor de uitvoering van twee onderzoekslijnen. Deze onderzoekslijnen passen in de toezeggingen die ik u in het schriftelijk overleg inzake resultaten internationale onderbouwing emissiefactoren (Kamerstuk 33 037 nr. 72) heb gedaan.

De eerste onderzoekslijn richt zich op de elementen die de ammoniakemissie beïnvloeden. Het doel van deze onderzoekslijn is om de factoren die de ammoniakemissie bij mesttoediening beïnvloeden, beter te kwantificeren, zodat de ammoniakemissie beter kan worden berekend op regionale schaal en bedrijfsniveau. Deze onderzoekslijn wordt uitgevoerd door Wageningen University & Research centre (WUR) en Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) in samenwerking met verschillende Europese kennisinstellingen en kent een doorlooptijd van twee tot drie jaar.

De tweede onderzoekslijn is gericht op een verbetering van de depositiemodellering. Deze onderzoekslijn kent als doel de onzekerheid in de lokale depositieberekening te verkleinen door aanvullende depositiemetingen en het transportmodel van luchtverontreiniging over grotere afstanden (>30 km) te vernieuwen. Deze onderzoekslijn wordt uitgevoerd door RIVM en Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) en kent een doorlooptijd van drie jaar.

Daarnaast heb ik WUR opdracht gegeven voor veldonderzoek om de ammoniakemissie te meten bij alternatieve mestaanwendingstechnieken. Het doel van dit veldonderzoek is het ontwikkelen en/of toetsen van twee perspectievolle emissiearme mesttoedingsystemen op klei en veengrond onder wisselende omstandigheden die geen problemen met bodemstructuur en draagkracht geven.

Dit moet leiden tot een betere stikstofbenutting van de mest.
Dit onderzoek wordt zodanig ingericht dat het maximaal een bijdrage kan leveren
aan het onderzoek naar de elementen die de ammoniakemissie beïnvloeden.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken